

EXTERN KVALITETSGRANSKNING av specialiseringstjänstgöring

Norrtälje Hälsocentral

Klinik

Allmänmedicin

Specialitet

2022-02-23

Datum

Magnus Tufvesson och Åsa Boström

Inspektörer

Styrkor

- En arbetsplats där man som ST känner sig sedd och lyssnad på, en relativt nystartad enhet med korta beslutsvägar.
- Lyssnande ledning som vet vad ST innebär.
- Studierektorn beskrivs som ett gott stöd till verksamheten.
- Engagerad ST-grupp som har många tankar om förbättring och redan genomfört flera. De trivs på hälsocentralen och har många konstruktiva idéer.
- Erfarna handledare som värnar om sina ST.

Svagheter

- Inget SäBo knuten till enheten och HSV-verksamheten ligger till stora delar utanför hälsocentralen.

Förbättringspotential

- Vidareutveckla befintliga individuella utbildningsprogram och förtydliga dessa ytterligare genom att utgå från tankegången "mål-metod-utvärderingssätt". Låt det vara ett levande dokument.
- Se tillsammans över hur ni kan nyttja etablerade befintliga kompetensvärderingsinstrument i ert vardagliga arbete. Kom överens om vilka ni ska använda i läkargruppen på Norrtälje hälsocentral. Exempel på instrument är: Mini-CEX, DOPS, Specialistkollegium, Case Based Discussion mm
- Låt ST-läkaren upprepat göra omvänd sit-in med specialist.
- Låt ST-läkarna utveckla sin ledarskapskompetens i vardagen genom att leda läkarmöten, APT, undervisa samt få inblick i ledningens vardagsarbete. Återkoppla med strukturerade återkopplingsinstrument.
- Se över läkarmöten och internutbildning i samband med återstart efter pandemin. Låt ST-läkarna ta ett tydligt ansvar för planering, ledning och innehåll i dessa möten. Låt det medicinska innehållet gärna inleda mötena. Se över möjligheter till att remissgenomgång (både ingående/utgående), pat fall, journal club mm kan presenteras och diskuteras på läkarmötena.
- Nyttja de tillfällen ni redan har för att låta ST-läkarna genomföra muntliga presentationer och få återkoppling på detta.
- Implementera de modeller ni lyft fram i samtalen så att ST-läkarna kan följa patienter över tid, tex genom att dela lista med sin HL
- Beakta "patientmixen"/"mottagningsmixen" ni har på mottagningen så att ST-läkaren

tillägnar sig hela det allmänmedicinska uppdraget och får träna på att möta patienter i alla åldrar och med hela bredden av symtom som finns i befolkningen. Beakta särskild barn, infektion, HSV och lilla kirurgin. Här kan man jobba med tema-veckor.

- Ge ST-läkarna delansvar för handledning av yngre kollegor och studenter och ge dem strukturerad återkoppling på detta. Använd gärna videoinspelningar för att ge handledning på handledningen.
- Auskultera med ledningsgrupp.
- Låt ST ta del av avvikelsearbetet och träna på handläggning.
- Stötta handledarna genom att låta dem gå regelbundet på handledar-träffar där uppdatering av målbeskrivning ingår. Se över om handledar-utbildning behöver uppdateras.
- Genomför en genomgång med hela personalgruppen avseende vad en ST-tjänst innebär och innehåller. Detta kan göras på en arbetsplatsträff och stöd kan tas av studierektor vid behov.
- Se över utbildnings-/administrationstid och stötta ST-läkarna till att jobba med att leda sin egen tid.
- Ge möjlighet till ökat team-arbete med sköterska i den verksamhet ni bedriver. Koppla detta till en återkopplingskultur.

STRUKTUR

A Verksamheten

Norrtälje hälsocentral är en relativt nystartad enhet som initialt varit privat läkarägd, men som från och med 2022.01.10 övergått i Doktor.se:s regi. De övergripande riktlinjer som behövs från vårdgivaren finns för att säkra en hög och jämn kvalitet för ST-utbildning. Vårdcentralen har BVC uppdrag men inget SäBo finns knutet till enheten och HSV ligger till stora delar utanför hälsocentralen. ST-läkarna har sidoplacering på ASIH. Tjänstgöringen är tillräckligt allsidig för att uppfylla målbeskrivningen.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska genomföras finns.
- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska utvärderas finns.
- Tjänstgöringen är tillräckligt allsidig.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Läkarbemanningen innefattar 5 specialister i allmänmedicin, motsvarande 4.3 heltidstjänster samt 3.5 heltidstjänster med legitimerade vik läkare. Enheten har förnärvarande 5 ST-läkare, 2 AT-läkare men inga läkarstudenter. I övrigt bemanning med sedvanliga kompetenser som krävs för att bedriva verksamhet i vårdvalet och för att kunna ge löpande instruktioner i det dagliga arbetet. Alla handledare är specialister och har handledarutbildning. Studierektorn erbjuder handledarträffar.

Föreskrift

- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har specialistkompetens i avsedd specialitet.
- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har genomgått handledarutbildning.
- Tillgång till specialistkompetent studierektor med handledarutbildning finns.
- Tillräckligt många läkare med relevant specialitet och kompetens finns för att alla ST ska få adekvat handledning.
- Tillräckligt många läkare och andra medarbetare med relevant kompetens finns för att instruktioner ska kunna ges.

Allmänna råd

- Studierektorn har relevant specialistkompetens.

Kvalitetsindikator

- Generella skriftliga instruktioner för ST-handledning finns.
- Regelbundna handledarträffar för ST-handledarna finns.
- Skriftlig uppdragsbeskrivning för SR finns.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

Granskningen genomfördes digitalt. Kontroll av lokaler och utrustning gjordes med hjälp av filmklipp, bilder och/eller videosamtal.

Foton uppvisar adekvat utrustning för ST-utbildning med bl.a. gynstol, öronmikroskop. ST-läkarna har tillgång till adekvat digital bibliotekstjänst.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Adekvat utrustning för diagnostik, utredning och behandling finns.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarna har tillgång till funktionell arbetsplats.
- Tillgång till IT-baserade kliniska beslutsstöd, sökbar vetenskaplig databas, stöd från bibliotek eller FoU-enhet finns.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

ST-läkarna har individuella utbildningsprogram (IUP). ST-forum och SR bedöms ge ett gott stöd i att ta fram den IUP. Vår bedömning är att man kan utveckla arbetet med att låta IUP vara ett levande dokument där "mål-metod-utvärderingssätt" kan förtydligas och följas upp. Enheten har en välfungerande studierektorsfunktion. ST- läkarna handlägger akuta sjukdomsfall på mottagningen.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Det finns skriftliga riktlinjer för hur målbeskrivningen ska uttolkas samt styrande dokument för tjänstgöringens upplägg.
- Jourtjänstgöring/beredskap uppfyller kraven i målbeskrivningen.

Föreskrift

- Alla ST-läkare har individuellt utbildningsprogram som utgår från kraven i målbeskrivningen.
- Det individuella utbildningsprogrammet följs regelbundet upp och revideras vid behov i samråd med SR, HL och ST-läkaren.

Allmänna råd

- SR bör utgöra en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare och ST-läkare.
- SR bör medverka till utarbetning av ST-läkarnas introduktionsprogram.
- SR bör ta del av verksamhetschefens och handledarens bedömning av ST-läkaren.

Kvalitetsindikator

- Alla ST-läkare får introduktion till tjänstgöringen.
- Tillgång till individuella utbildningsprogram och handledning för de leg läkare utan specialistkompetens som arbetar vid enheten med siktet inställt på ST finns.
- Alla ST-läkare har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter att uppnå målen i mål-beskrivningen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

E Handledning och uppföljning

Sittande handledning är inplanerat för såväl ST-läkarnas som vikarierande underläkare i schemat. Instruktörer finns alltid tillgängliga att fråga under den löpande mottagningsverksamheten. Sidotjänstgöringen följs upp. Man upplever en bra kultur beträffande stöd och återkoppling i det löpande arbetet. Strukturerad kompetensvärdering har gjorts i mindre omfattning med ffa sit-in och detta bedöms kunna vidareutvecklas. Handledarna och ST-läkarna dokumenterar i årlig rapport vad som genomförts under året och vad som planeras. Handledarnas handledarutbildning bör uppdateras inom det närmaste året med stöd av studierektorn.

Föreskrift

- Handledningen utgår från det individuella utbildningsprogrammet.
- Det finns en utsedd huvudansvarig handledare för varje ST.
- ST-läkaren har tillgång till handledare under varje utbildningsperiod.
- Fortlöpande bedömning av ST-läkarens kompetensutveckling utifrån målbeskrivningen och utbildningsprogrammet görs under hela ST.
- Kontinuerlig bedömning utförs av verksamhetschef (motsvarande) och huvudsaklig handledare.
- Verksamhetschef (motsvarande) ansvarar för att den kontinuerliga bedömningen dokumenteras.

Allmänna råd

- ST-läkaren bör, utöver handledning, få fortlöpande instruktioner.
- Handledningen är inplanerad i ordinarie tjänstgöringsschema.
- Den huvudansvariga handledaren tjänstgör där ST-läkaren huvudsakligen genomför sin specialiseringstjänstgöring.
- Handledarutbildningen bör omfatta handledning, pedagogik, metoder för bedömning, kommunikation och etik.
- Den fortlöpande bedömningen görs med på förhand kända och överenskomna metoder.
- Påvisade brister i ST-läkarens kompetens leder till en åtgärdsplan.
- Verksamhetschefen eller motsvarande håller regelbundna utvecklingssamtal med ST-läkarna.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarnas sidoutbildning följs upp.
- Varje enhet har en plan för hur ST-läkare som riskerar hamna i svårighet för att uppnå enskilda delmål, sin professionella utveckling generellt eller av personliga skäl, ska kunna hjälpas.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

ST-läkarna har 4 timmar per vecka inplanerat för utbildningsaktiviteter i form av basgrupper, föreläsningar och självstudietid. ST-läkarna ingår i ST-forum, ett regionalt ST-utbildningsgrupp. ST-läkarna har även möjlighet att delta i regionala utbildningsaktiviteten för specialister på Norrtälje sjukhus. Obligatoriska kurser och sidotjänstgöringar inplaneras i utbildningsplanen. 1 timme per vecka är avsatt till läkarmöten på hälsocentralen. Låt gärna ST-läkarna medverka i planeringen och leda internutbildningen på dessa möten.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Teoretiska utbildningsmoment och kurser planeras in i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkarna genomgår den teoretiska utbildning som definieras i det individuella utbildningsprogrammet.

Föreskrift

- SR samordnar ST-läkarnas interna och externa utbildning.

Allmänna råd

- Intern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Extern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Tid för regelbundna självstudier planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

ST-läkarna erbjuds utbildning i vetenskaplig metodik via programmet Vesta eller KVASt. Det finns förutsättningar att genomföra kvalitetsarbeten och vetenskapligt arbete under tjänstgöringen. Planering finns att införa Journal club med kritiskt granskning av vetenskapliga artiklar på enhetens läkarmöten.

Föreskrift

- Utbildning erbjuds för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt.
- Goda förutsättningar finns för genomförande av ett skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer.
- ST-läkarnas kompetens i medicinsk vetenskap bedöms fortlöpande och återkoppling sker.
- ST-läkarna ges möjlighet att utveckla kunskap om och kompetens i kvalitets- och patientsäkerhetsarbete.
- Goda förutsättningar finns för att genomföra, dokumentera och redovisa ett kvalitetsarbete.
- ST-läkarens kompetens i kvalitetsutveckling bedöms fortlöpande och återkoppling sker.

Kvalitetsindikator

- ST-läkares genomförda individuella arbeten publiceras eller presenteras vid vetenskapliga möten.
- Tillgång till ett välfungerande doktorandprogram finns.
- Enheten har regelbundna möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur.
- Minst ett, på enheten utfört, självständigt forskningsprojekt har publicerats i vetenskaplig tidskrift eller presenterats vid vetenskapligt möte de senaste två åren.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

De traditionella ledarskapamoment bör kunna förtydligas och planeras in för varje ST-läkare i det individuella utbildningsprogrammet. Strukturerad återkoppling på ST-läkarens kompetens i ledarskap behöver vidareutvecklas. ST-läkarnas möjlighet till att ge muntliga presentationer och få strukturerad återkoppling bör ses över. Det är viktigt att se till att ST-läkarna får möjlighet att få handleda och få strukturerad återkoppling på detta. Då inga läkarstudenter finns, låt gärna ST-läkarna få möjlighet att handleda tex AT-läkare. Använd tex videoinspelning som underlag för diskussion och återkoppling av detta. Åtgärder rekommenderas.

Föreskrift

- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla ledarskapskompetens i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i ledarskapskompetens.
- ST-läkarens kompetens i ledarskap bedöms fortlöpande och med återkoppling.
- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla den kommunikativa kompetensen såväl muntligt som skriftligt i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i kommunikativ kompetens.
- ST-läkarens kommunikativa kompetens bedöms och återkoppling sker.

Allmänna råd

- ST-läkaren bereds möjlighet att undervisa under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att själv handleda under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att delta i inom- eller mellanprofessionell reflektion i grupp.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.